

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119**Till**
Socialnämndens organisations- och
föreningsutskott
2019-12-17

Ersta Hopp

Ansökan om tidsbegränsat bidrag från föreningen Ersta diakonisällskap

Förvaltningens förslag till beslut

1. Organisations- och föreningsutskottet avslår Ersta diakonisällskaps ansökan om tidsbegränsat bidrag för verksamheten Ersta Hopp.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Lisa Cadenius
Tf avdelningschefEva-Lotta Elmér
Enhetschef

Sammanfattning

Föreningen Ersta diakonisällskap ansöker om 1 000 000 kronor i tidsbegränsat bidrag för verksamheten Ersta Hopp. Ersta Hopp riktar sig till vuxna personer som varit utsatta för sexuella övergrepp under uppväxten. Ansökan gäller insatserna psykologisk behandling, psykosocialt stöd, praktisk hjälp och stödgrupper med behandlande inslag. Förvaltningen bedömer att psykologisk behandling är hälso- och sjukvård och att staden därför inte ska bevilja bidrag till den insatsen. Detta då det av kommunallagen (2017:725) framgår det att en kommun inte får ägna sig åt sådant som enbart åligger någon annan (2 kap. 1 §KL).

När det gäller olika former av sexuella övergrepp bedömer förvaltningen att socialnämnden utifrån lagstiftningen framför allt har ett ansvar att stötta personer i pågående social utsatthet. Särskilt då utsattheten är upprepade och sker av en närstående. Utifrån socialnämndens ansvar för brottsutsatta och personer med psykisk funktionsnedsättning anser förvaltningen att staden har ett visst ansvar för stöd till målgruppen vuxna som utsatts för sexuella övergrepp som barn, men att ansvaret är begränsat. Då förvaltningen redan beviljar bidrag för en verksamhet denna målgrupp anser förvaltningen att bidrag inte ska beviljas för Ersta

Hopps insatser psykosocialt stöd, praktisk hjälp och stödgrupper. Förvaltningen anser vidare att det ansökta beloppet är orimligt högt i förhållande till nämndens begränsade ansvar för målgruppen samt att ansökan avser en, för organisations- och föreningsutskottet, ny verksamhet.

Bakgrund

Det är första gången som Ersta diakonisällskap ansöker om tidsbegränsat bidrag för Ersta Hopp. Ersta Hopp startades år 2018 då Ersta diakonisällskap övertog verksamheten Hopp Stockholm. Hopp Stockholm har tidigare beviljats verksamhetsbidrag från organisations- och föreningsutskottet, OFU. För det sista året Hopp Stockholm beviljades bidrag från OFU, 2017, hade de ett verksamhetsbidrag på 530 000 kronor.

Ersta diakonisällskap beviljas i nuläget verksamhetsbidrag från OFU för Ersta Vändpunkten. Ersta Vändpunkten är en professionell mottagning för barn, unga, föräldrar och andra vuxna som lever i eller har vuxit upp i en familj eller relation med missbruk. För år 2018-2019 har Ersta Vändpunkten beviljats ett tvåårigt verksamhetsbidrag på 2 100 000 kronor årligen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från "Riktlinjer för bidrag till ideella föreningar" beslutade av socialnämnden den 16 april 2019.

Ärendet

Föreningen Ersta diakonisällskap, organisationsnummer 802000-6717, ansöker hos organisations- och föreningsutskottet, OFU, om 1 000 000 kronor i tidsbegränsat bidrag verksamheten Ersta Hopp. Bidraget avser perioden 1 januari 2020 till och med 31 december 2020.

Sökande förening

Ersta diakonisällskap är en ideell förening som grundades år 1851. Verksamheten vilar på kristen grund. Föreningens mål är att människor, oavsett livssituation, ska kunna leva ett så bra liv som möjligt, såväl fysiskt och psykiskt som andligt och socialt. Ersta diakoni är en av Sveriges största aktörer inom idéburen och icke vinstdrivande vård och socialt arbete.

Aktuell ansökan

Målgrupp

Målgrupp för Ersta Hopp är personer över 18 år som varit utsatta för sexuella övergrepp under uppväxten. En majoritet av Ersta Hopps klienter är över 30 år och 25 % är över 50 år. Även anhöriga kan få stöd.

Verksamhet

Ersta Hopp erbjuder individuellt anpassat psykosocialt stöd, praktisk hjälp, psykologisk behandling samt stödgrupper med behandlande inslag. I de fall verksamheten inte kan erbjuda adekvat hjälp erbjuds länkning till annan vårdgivare/instans genom ett orienterande samtal.

Under det första verksamhetsåret för Ersta Hopp 2018 tog de emot 95 unika individer varav 80 nya för stöd och behandling. 1061 enskilda samtal genomfördes och 25 stödgruppsträffar. Under 2019 har Ersta Hopp hittills (till och med oktober 2019) haft 80 klienter.

Mål

Verksamhetens övergripande mål är att minska konsekvenser av sexuella övergrepp hos de enskilda klienterna för att förbättra måendet och stärka individens resurser.

Ersta Hopp beräknar att ha 80-90 deltagare under 2020.

Gemensamma mål för samtliga deltagare på Ersta Hopp är:

- Större förståelse för konsekvenser av sexuella övergrepp och hur det påverkar livet nu
- Ökad förmåga till självomsorg/självempati
- Minska destruktiva beteenden
- Varje individ ska känna att det stöd som ges är anpassat efter den unika personen
- Varje individ ska känna att bemötandet från Ersta Hopp är gott

Måluppfyllelsen mäts med en enkät i slutet av varje termin.

Kompetens

Stödinsatserna på Ersta Hopp utförs av två anställda, varav en legitimerad psykolog och en socionom med grundläggande psykoterapiutbildning. Båda medarbetarna följde med från tidigare Hopp Stockholm och har ungefär 10 års erfarenhet från olika verksamheter som arbetar med traumarelaterad problematik eller sexuella problem.

Jämställdhet

Jämställdhetsarbetet på Ersta Hopp tar avstamp i samtliga diskrimineringsgrunder. Arbetet sker till exempel genom att använda ett inkluderande språk i samtal och på hemsidan, att lyfta olika maktstrukturers påverkan på den enskilda människan och att ha en inkluderande miljö med synliga Pride- och transflaggor. Grunden i alla klientkontakter är kunskapen om sexuell utsatthet under barndomen, ett normkritiskt- och intersektionellt förhållningssätt och hbtqia¹-kompetens. Cirka 20 % av Ersta Hopps klienter är män.

Lokal

Ersta Hopp bedrivs i Ersta diakonisällskaps lokaler på Södermalm.

Budget för sökt verksamhet

Intäkter	Belopp
Intäkter för utförda tjänster	15 000
OFU	1 000 000
Bidrag stiftelser och organisationer	2 005 000
Summa intäkter	3 020 000
Kostnader	
Personalkostnader	2 234 800
Konsulter	82 500
Lokaler	227 600
Förbrukningsmaterial	12 000
Övriga kostnader	463 100
Summa kostnader	3 020 000

Förvaltningens bedömning

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven.

Stadsövergripande och öppen verksamhet

Föreningens stödverksamhet är öppen för alla i målgruppen i Stockholm. Föreningen beräknar att cirka 75 % av klienterna tillhör Stockholms stad. Förvaltningen bedömer att verksamheten är stadsövergripande och öppen.

Kompletterande verksamhet

Ersta Hopp riktar sig till vuxna personer som varit utsatta för sexuella övergrepp under uppväxten. Staden driver inga egna verksamheter specifikt riktade till målgruppen vuxna personer som utsatts för sexuella övergrepp som barn.

Inom civilsamhället finns ett antal verksamheter som erbjuder stöd till personer som utsatts för incest och sexuella övergrepp. OFU beviljar bidrag till tre föreningar som särskilt riktar in sig på stöd till personer som utsatts för sexuella övergrepp som barn; Rise, Atsub och Wonsa. Av dessa riktar sig Rise till vuxna personer som utsattes för övergrepp som barn, medan Atsub främst riktar sig till anhöriga till barn som varit utsatta för sexuella övergrepp. Wonsa beviljas bidrag för att genomföra stödgrupper för barn till föräldrar som genomgår traumabehandling för sexuella övergrepp. Det är alltså främst Rise som har samma målgrupp som Ersta Hopp.

Förvaltningen bedömer att skillnaden mellan utbudet av insatser på Ersta Hopp och Rise främst är att Ersta Hopp erbjuder insatser av psykologer och psykoterapeuter medan Rise verksamhet är mer inriktad på hjälp till självhjälp och att möta andra i samma situation. En av de insatser som Ersta Hopp söker bidrag för är psykologisk behandling. Förvaltningen bedömer att psykologisk behandling är hälso- och sjukvård och att staden därför inte ska bevilja bidrag till den insatsen. Detta då det av kommunallagen (2017:725) framgår att en kommun inte får ägna sig åt sådant som enbart åligger någon annan (2 kap. 1 §KL). Det innebär att hälso- och sjukvård som enbart åligger landstingen/regionerna inte får bedrivas av en kommun eller stad.

Förutom psykologisk behandling ansöker Ersta Hopp om bidrag för insatserna psykosocialt stöd, praktisk hjälp och stödgrupper med behandlande inslag. Förvaltningen bedömer att dessa insatser inte är hälso- och sjukvård och att det utifrån kommunallagen inte finns några hinder för OFU att bevilja bidrag till denna typ av insatser.

Socialtjänstens ansvar för olika grupper regleras framför allt genom socialtjänstlagen (SoL). Enligt 5 kap 11 § SoL ska socialnämnden se till att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden skall särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation. Socialnämnden ansvarar för att ett barn, som utsatts för brott, och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver.

Socialnämnden har vidare ett allmänt ansvar för barns levnadsvillkor och utveckling.

När det gäller olika former av sexuell utsatthet eller övergrepp bedömer förvaltningen att socialnämnden utifrån lagstiftningen framför allt har ett ansvar att stötta personer i pågående social utsatthet. Särskilt då utsattheten är upprepade och sker av en närstående.

Att ha varit sexuellt utsatt som barn innebär ofta ett stort trauma och psykisk ohälsa för personen i vuxen ålder. Att som vuxen bearbeta dessa trauman och få hjälp för den psykiska ohälsan bedöms främst vara ett ansvar för hälso- och sjukvården. Utifrån socialnämndens ansvar för brottsutsatta och personer med psykisk funktionsnedsättning anser förvaltningen att staden har ett visst ansvar för stöd till målgruppen vuxna som utsatts för sexuella övergrepp som barn, men att ansvaret är begränsat. Då förvaltningen redan beviljar bidrag för en verksamhet som riktar sig till målgruppen, Rise, bedömer förvaltningen att ytterligare satsningar inom området inte ska prioriteras. Av denna anledning anser förvaltningen att bidrag inte ska beviljas för Ersta Hopps insatser psykosocialt stöd, praktisk hjälp och stödgrupper med behandlande inslag.

God kvalitet

OFU har under många år och fram till år 2017 beviljat bidrag till Hopp Stockholm. Förvaltningen bedömer att Ersta Hopp är en direkt fortsättning på Hopp Stockholms tidigare verksamhet. Stödinsatserna på Ersta Hopp utförs av professionella anställda med erfarenhet av att stödja målgruppen. Förvaltningen bedömer att verksamheten är av god kvalitet.

Rimliga kostnader

Förvaltningen bedömer att kostnaderna i ansökan i sig är rimliga. Förvaltningen anser samtidigt att det ansökta beloppet från OFU, som motsvarar en tredjedel av de planerade intäkterna, är orimligt högt i förhållande till nämndens begränsade ansvar för målgruppen samt att ansökan avser en, för OFU, ny verksamhet.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen ser positivt på att Ersta Hopp är öppen för alla i målgruppen oavsett kön eller könsidentitet.

Förvaltningens förslag till beslut

Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att Ersta diakonisällskaps verksamhet Ersta Hopp inte uppfyller kriteriet i

riktlinjerna om att komplettera socialtjänstens befintliga insatser till målgruppen och att ansökan ska avslås.